

NAS GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne številke 1 Din.
„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina 20.—

Cetrletna naročnina 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Štebi Alojzija, Vič pri Ljubljani, Pod Rožnik štev. 296. Rokopisov
ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le pod-
pisane in zadostno rankirane. Rokopise je adresirati le na urednico.

Upraviništvo: Na naročila brez denarja se ne oziroma. Naročnina naj se po-
šilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja
je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Osrednja zveza javnih nameščencev in upokojencev za Slovenijo

priređi

izredni občni zbor

v nedeljo, dne 7. decembra 1924 v
Ljubljani.

(Lokal in ura bosta javljena naknadno.)

DNEVNI RED:

1.) Izpremema Zveznih pravil. 2.) Stu-
čajnosti.

Člen 11. sedaj veljavnih pravil veli:
»Občni zbor z glasovalno pravico tvorijo
odposlanci včlanjenih organizacij. Vsaka or-
ganizacija odpošlje na občni zbor za vsakih
50 ali ostanek pod 50 Zvezi priglasenih čla-
nov po enega odposlanca. Če odposlanec or-
ganizacije ni njen predsednik, se mora iz-
kazati z odborovim pooblastilom. Voliti, ozi-
roma glasovati pa smejo le v primeru, da je
njih organizacija članarino v redu plačala,
kar dožene blagajnik O. Z. Prisostvovati mo-
re občnemu zboru vsak organiziran name-
ščenec.

... O prireditvi občnega zbora obvesti
odbor organizacije z objavo dnevnega reda
najkasneje 14 dni pred občnim zborom.
Predloge, o katerih naj se sklepa, je prijaviti
pismeno Zveznemu odboru najkasneje 8 dni
pred občnim zborom. Zakasneli predlogi pa
lahko pridejo vseeno na dnevni red, ako
glasuje za to najmanj 25 članov občnega
zbora...

Ako občni zbor ob napovedanem času ni
sklepten, se otvori pol ure kasneje občni
zbor z istim dnevnim redom, ki je sklepten,
ne glede na število navzočih. Sklepa se o
vseh točkah z večino glasov.

Pravila more spremeniti le $\frac{2}{3}$ večina
rednega ali izrednega občnega zbora.

NB.: K točki 1. dnevnega reda se bo
sklepalo o osnutku novih Zveznih pravil, ki
je bil objavljen v »Našem Glasu« št. 18 dne
18. junija t. l.

V Ljubljani, 20. novembra 1924.

Maks Lilleg,
t. č. predsednik.

Joža Bekš,
t. č. tajnik.

Vlada, skupščina in urad- ništvo.

Vsak, in tudi inozemstvo, ve, da je naša
uprava, zlasti v južnih pokrajinah, slaba. S
tem pa trpi tudi naše gospodarstvo. Vse te
neprilike, ki imajo poleg še druge vzroke,
delajo stalno draginjo, s katero je v zvezi

velika nezadovoljnost posameznikov in celih
stanov.

V čem pa tiči vir vsega zla? V brezdel-
nosti narodne skupščine, v ponavljajočih se
vladnih krizah in v nestabilnosti uprave. Ako
premotrimo delo začasnega narodnega pred-
stavnštva, ustavotvorne skupščine in rednih
narodnih skupščin, vidimo, da ga je tako ma-
lo, da nas je lahko sram pred celim svetom.
Seveda, šest let se že prepirajo stranke za
to, katera da bo ostala pri državnih jaslih
in krmilarila državo po svojih strankarskih
načelih. Komaj se dokopje ena skupina
strank do moči in vlade in začne morda po-
leg svoje partijske politike izvajati tudi kak
boren program v interesu države in skup-
nosti, že ji izpodkoplje tla z rafinirano fak-
tiko druga skupina, ki bi tudi rada prišla ali
se povrnila k državnim jaslim. Takšen očen-
zivni in defenzivni boj izčrpava do malega
vso moč in energijo skupščine in vlade, tako
da za državnotvorno delo ni ne časa. ne
volje, ne interesa. Zato tudi vlada velika
zmeda na upravnem polju, zastaja gospo-
darsko delo ter razjeda dušo in telo Jugosla-
vije vsestranska nezaupljivost med državlja-
ni in mestoma usodepolna pokvarjenost (ko-
rupcija). Spričo ponavljajočih se premeščenj
in ponovnih nameščenj (po že izvršenih upo-
kojitvah itd.) se ne more govoriti o stabil-
nosti državnih nameščencev. Da je raditega
izginilo docela zaupanje ljudstva do uradov
in njegovih odredb, je jasno. Tudi zakoni in
splošne naredbe — da ne govorim o njih-
ovih tehničnih in stvarnih pomanjkljivostih —
se tako menjajo, da že inteligenčni in omi-
kani sloji ne vedo, pri čem da so, kaj šele
drugi sloji.

Trdi se lahko, da je zavlada splošna
negotovost in napetost in da so se nevarno
zamajali državni temelji. In videti je, da je
ni rešitve iz te močvare. Ali je po sedaj raz-
pisanih skupščinskih volitvah pričakovati
preobrata na boljše? Težko, težko! Tako ma-
lo je državljanskega ponosa in skupne zave-
sti v državljanih, da bo po 7. marcu gotovo
zopet vzplamtelo neizprosno in absolutno
strankarstvo in komedija z vladnimi krizami
se bo pričela znova.

V tem primeru imamo morda le eno
sredstvo na razpolago, da rešimo državo
vsaj začasno pred razdirajočim vplivom
strankarskih bojev. Poskusi se vendar lahko
po tolikoletnih parlamentarnih eksperimen-
tih z — nevtralnou radniško vlado. Tudi
pred nastopom sedanje volilne vlade je po-
ložaj naravnost kričal po vzpostavitvi take
vlade. Da bi se s tako vlado ne kršila ustava,
sledi iz tega, da je tudi dosedaj v vseh vla-
dah sedel neparlamentarec — vojni minister.
V sedanji vladi je pa razen tega še en ne-

parlamentarec minister. Da bi ne imeli ne-
vtralnih uradnikov na visokih položajih, o
tem ni dvomiti.

Taka nevtralna vlada, izšla iz današnje
krize, bi pomenila sama na sebi pomirjenje
razpaljenih strankarskih strasti. Ob sodelo-
joči skupščini bi lahko spravila pod streho
vsaj mali program: invalidski zakon, revizijo
uradniškega zakona, stanovanjski zakon itd.,
potem pa na nadstrankarski način izvedla
skupščinske volitve. Velika škoda za državo
je, da skupščini ni dana možnost za delo.
Koliko razburjenje je nastalo n. pr. med in-
validi radi nesprejetja njihovega zakona! Ko-
liko razburjenje čaka prizadete radi tega,
ker preneha veljati s 1. januarjem 1925 do-
sedanji stanovanjski zakon, novega pa še
nimamo in ga ne moremo dobiti! Od 1. aprila
1925 dalje bodo najbrže zopet pele dvanaj-
stine, ker v času od 7. do 31. marca gotovo
še ne bo sprejet redni proračun za l. 1925/26.
Razlika na uradniških prejemkih od 1. ok-
tobra 1923 do 30. aprila 1924 — vsaj v celoti
— tudi gotovo ne bo izplačana.

Ali merodajni krogi še niso uvideli, da
se vendar že prenevarno igramo z usodo
države celih šest let? Postavimo najprej dr-
žavo v gospodarskem in upravnem oziru na
trdno podlago — in tega ne bo izvedla v
doglednem času nobena parlamentarna vla-
da — potem pa se kregajmo za podrobno
ureditev države v centralističnem ali avto-
nomističnem duhu ter za uveljavljenje raz-
nih političnih in kulturnih programov!!

Uradniški in gospodarski krogi pričaku-
jejo z vso resnostjo, da nastopi že enkrat
sanacija celotnih naših razmer na ta ali dru-
gi način. Saj življenje, ki ga živimo uradniki
spričo splošnega kaosa, zlasti v gmotnem
oziru, že ni več življenje.

Revizija zakona o civilnih državnih uslužbencih.

Tik pred nastopom nove vlade je izdalo
ministrstvo pravde o delu za revizijo zakona
o civilnih državnih uslužbencih sledeči komu-
nike:

Pripravljalno delo za revizijo zakona o
državnih uslužbencih in uredbe o razvrstitvi,
ki se je proti pričakovanju zainteresiranih
krogov nekoliko zavleklo, se sedaj približuje
koncu.

Komisija strokovnjakov, katero je bil se-
stavil v mesecu avgustu minister pravde in
jej dal nalog, da izdela predloge za izpre-
membo in dopolnitev zakona in uredbe, je
stala, ko se je lotila tega posla, pred sledečo
situacijo:

Zakon o civilnih državnih uslužbencih
ima v čl. 11. določbo, da se predloži narodni

skupščini, kakor hitro se sestane na redno zasedanje za 1923/24. l., uredba o razvrstitvi, da jo uzakoni. To se je tudi ravno pred letom dni zgodilo, ali narodna skupščina vse do danes ni uzakonila uredbe o razvrstitvi. Ako se je takrat, pred letom dni, mislilo, da bo uzakonitev samo formalnost, se sedaj, ko veljata zakon in uredba že leto dni vsled ogromnih izkušenj, ki so se dobile pri izvrševanju, ne more misliti več tako. Sedaj je jasno, da so potrebne ne le velike izpremembe vsega onega, kar v uredbi (ki je bila izdelana vsled zakonskega roka na hitro roko) ni dobro, temveč da je neizbežno potrebna tudi temeljna revizija zakona samega, ker je največji del onega, kar se je v uredbi našlo za slabo, baziralo na odredbah zakona, in te odredbe niso odgovarjale faktičnemu stanju in potrebam službe.

Tako se je zgodilo, da je naloga komisije, ki je bila postavljena v začetku v skromnejši izmeri, kakor hitro se jo je vsestransko proučilo, znatno narasla in se vsak dan bolj in bolj širila.

Preden je pričela komisija z revizijo uredbe o razvrstitvi kot s svojim najvažnejšim poslom, je morala do vseh potankosti pretresti vse odredbe prvih petih poglavij zakona in njegovih prehodnih odredb, ker je na teh odredbah osnovana celokupna razvrstitev strok državne službe in položajev v državni službi. Na tem delu se je komisija zadržala mesec dni, čeprav je delala vsak dan. Pregledala je na stotine predlogov, poslanih jej od vseh resorov in strokovnih organizacij državnih uslužbencev. Prevedla je te predloge v takšno obliko, ki bi bila splošno sprejemljiva ter je pri tem redigirala izpremembe in izpopolnitve, za katere je smatrala, da so potrebne. Potem, v mesecu oktobru, je prešla komisija na revizijo odredbe same. Že preje pa, takoj ob začetku svojega dela, je komisija pozvala vse resore, da predložijo svoje predloge glede izprememb in izpopolnitev določb uredbe o razvrstitvi, kar so vsi resori tudi učinili. Ko je pričela komisija s pregledovanjem teh predlogov, je videla, da so v marsičem pretirani in neizvedljivi ter celo tudi nasprotujoči, da so se med seboj izpodbijali. Posledica te konstatacije je bila, da je komisija po štirih sejah, posvečenih temu poslu, sklenila, da na ta način ne more dalje delati. Zato je pooblastila enega izmed članov komisije, da konferira s predstavniki vsakega resora posebej zaradi potrebnih informacij in da s še enim članom komisije rezultate teh informacij izdela in jih predloži komisiji kot revizijski načrt uredbe. Da so se dobile informacije od vseh resorov, za to je bilo potrebno 19 sej, ki so trajale po ves dan. Izdelava načrta za revizijo uredbe o razvrstitvi na podlagi dobljenih informacij je bila dovršena na 14 sejah. Sedaj je to delo dovršeno.

Med tem ko je en član komisije sprejemal informacije resorov za razvrstitev po resorih, je drug član pripravljaval predloge za izpremembo in izpopolnitev določb v poglavju »Osnovne odredbe« in v poglavju »Disciplinski predpisi«. Sedaj se lahko reče, da je v glavnem končano pripravljalno delo in da se prehaja h končni fazi tega posla. Člana, katerima je poverila komisija pripravljala dela, bosta sedaj to delo izpopolnila z obsežnim delom o prehodnih določbah uredbe same, brez katerih bi ostala uredba o razvrstitvi kruta in nesprejemljiva. Svoj elaborat bosta v kratkem predložila plenumu komisije. Elaborat bo izdelan tako, da bo tvorila uredba o razvrstitvi sestavni del zakona samega. Elaborat in poslovanje komisije o njem, oboje, bo dovršeno do sredine meseca novembra. Po sklepih komisije se bo dal v tisk cel projekt izprememb in izpopolnitev ter se bo razposlal v oceno vsem resorom in strokovnim organizacijam državnih uslužbencev zaradi eventu-

alnih poslednjih predlogov. Nekoliko dni kasneje se bo obdržala skupna konferenca vseh resorov in strokovnih organizacij. Na konferenci se bodo dale v oceno vse pripombe in vsi predlogi zaradi najbolj točne informacije komisije strokovnjakov. Ta komisija bo predložila potem svoj elaborat za predlog zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o civilnih uslužbencih ministru pravde. Lahko se reče že sedaj, da bo končano vse to delo do konca novembra in bo tako završeno veliko delo, ki ga je vzela današnja vlada v svoj program, a katero tudi nobena druga vlada ne sme izločiti, ker je pravično reguliranje razmer državnih uslužbencev ena izmed najvažnejših zahtev dobre državne uprave in v naši splošni neurejenosti tudi glavni postulat našega političnega življenja.

„Hotel Slon“, Ljubljana
Moderno preurejeno kopališče, restavracija in kavarna
Centralna kurjava!

Nikjer tako kakor pri nas.

Ni je na svetu države, ki bi si dovoljevala tako brezvestno igro s svojimi nastavljenjci, kakor si jo dovoljuje že šest let naša država. Doslej smo imeli 15 vlad, in vsaka izmed teh vlad je premetala vse državne nastavljenice od vrha do tal. One, ki jih je ena vlada protežirala, je druga pahnila v pogubo in vse tako dalje — 15krat v šestih letih! To je postopanje, ki mora ugonobiti najmočnejšo državo, kaj šele tako v vsakem oziru nekonsolidirano kakor je naša. Pri vsem tem premetavanju nastavljenec, pri tej tragični igri z življenjem tolikega števila ljudi, je pa najbolj žalostno to, da se organizacije državnih nastavljenec ne zganejo. Tako mirno gledajo to usodno igro, kakor da njih briga uprav najmanj.

Človek ne ve več, ali bi ob tej vedno se ponavljajoči igri besnel ali se smejal, ali bi govoril resno, ali bi ironiziral. Pri vsem tem je jasno samo eno, da so organizacije državnih nastavljenec v svoji notranjosti tudi že tako otopele, ali pa morda celo odobravajo takšno postopanje, da nimajo ne volje, ne moči, da bi se postavile v bran temu početju. Vidi se, da živimo v skrajno materialistični in egoistični dobi, v kateri so skupni interesi nepotreben balast. Vsak misli le na se, vsak hoče občuvati le svojo kožo, vse drugo je preživeli idealizem. Ako vse naše organizacije nimajo toliko moči, da bi zaustavile enkrat za vselej to igro, potem je res boljše, da smo brez njih, in naj gleda vsak sam, da zaščiti svoje interese kakor ve in zna. Zamujeno je seveda že mnogo časa, ker bi se bil moral že prvi takšen poizkus zatreti z vso silo, a ne bi smeli čakati, da je bilo do danes petnajst takih iger, od katerih je vsaka hujša.

Čemu se vlačijo državni nastavljenec kot državni nastavljenec v partizansko življenje? Ali je potrebno, da imamo sploh kake zakone, ali ne bi bilo dovolj, da veljajo samo strankarski programi in diktatorska povelja vladajočih strank? Državni nastavljenec je s prisego obvezan, da se mora ravnati v svoji službeni dolžnosti le po obstoječih zakonih. Ali vsak čas ga prisili kaka druga stranka, da pogazi prisego in da priznava nad zakoni partijsko komando. Najvišja nemoralnost! Kam plovemo?

Predvojna Turčija je slovela po vsem svetu vsled korupcije svojih državnih nastavljenec. In vse kaže, da gremo pri nas v ono stanje, iz katerega se je sedanja naslednica Turčije izkopala. Dogodki letošnjega leta so zgovoren dokaz, da gremo brzo po poti, ki je dovedla v marsikateri državi do neizbežnega poloma. Vsak, kdor iskreno ljubi svojo domo-

vino, mora gledati s strahom v bližnjo bodočnost in se mora s strahom spominjati tragičnih zgledov, ki jih daje zgodovina.

Ako so naše organizacije res državotvorni elementi, naj stopijo na plan. B.

Fr. Ž.

„O Evropecu in o režimih“.

Nek čitatelj »Našega Glasa« nas naproša, da naj ponatisnemo iz 267. številke ljubljanskega dnevnika »Jutro« feljton, ki nosi gorenji naslov in ki ga je napisal Fr. Ž. Pri- stavlja tudi, da naj vsled umestnega predloga, ki ga stavlja pisatelj tega feljtona, poskrbimo za to, da bodo čitali ta feljton vsi bivši, sedanji in bodoči ministri, ki so tvorili, ki tvorijo ali ki bodo tvorili režim. Dalje piše ta prijatelj »Našega Glasa«, da se državnim nastavljenjem ni treba razburjati, ker to škoduje zdravju, temveč da je mnogo koristnejše, ako presojajo ukrepe vsakokratnega režima s takega vidika, kakor jih presoja ugledni feljtonist Fr. Ž., samo poskrbe naj potem svojih organizacij, da si usvoje režimni predlog g. Fr. Ž.

Ker tudi v najbridkejših momentih humor ne škoduje, zato ustrezamo želji našega prijatelja in prinašamo dotični feljton iz »Jutra«.

O EVROPCU IN O REŽIMIH.

Vsem katerekoli klase, kateregakoli ranga, ki se jim je o priliki in iz povoda izpremenjenega režima kakorkoli na bolje izprevrget službeni položaj, tem potom iskreno čestitam. In se jim klanjam z odličnim, oziroma z najodličnejšim spoštovanjem. Naj izvolijo tudi ob tej prigodi sprejeti izraz moje brezmejnne vdanosti! —

Oziroma jim izrekam svoje iskreno sožalje, ako in kolikor so prišli ob imenovanju priliki in iz imenovanega povoda na slabši službeni položaj; so bili postavljeni na razpoloženje; so bili vseprezgodaj, v nežnem cvetu svoje mladosti, upokojeni; so bili po tem paragrafu ali po tem ali po kateremkoli paragrafu nepričakovano, kakor blisk iz jasnega, posadeni na — ne vem, kako se lepo po slovensko reče bridki posodi pod posteljo. In ostajam z odličnim oziroma z najodličnejšim, kakor povedano že zgorej. In se priporočam in poljubljam roko tudi njihovim milostnim in upam, da se počutijo kolikor toliko, in kaj počno kaj ljubeznjivi otročki?

Iskreno čestitam oziroma sožalujem, pa prosim hkratu zamere, da sem za izraz svojim čutom ubral to manj primerno pot.

Evropec sem in vem, kaj bi se spodobilo. Toda ne utegnem, res ne utegnem. Razun če bi dobil tajnika, da bi tajnik pisal čestitke oziroma sožalnice, kakoršne se spodobijo. Pa je svet jako pokvarjen in je težko dobiti dandanes človeka, ki bi hotel kaj storiti iz gole ljubezni do stvari. Plačati ga pa ne bi mogel, kajti sem rodbinski oče in se moji trije fantje vsako jutro stepo zaradi srajce, kdo jo bo nosil ta dan.

Ne rečem, če bi se te reči vrstile tako, da bi jih bilo treba opraviti le vsakih 25 let — takšni so bili v starih dobrih časih jubileji. Ali da bi jih bilo opraviti vsakih pet let! Ali naj bo in bes te plentaj — vsako leto enkrat! Čestital bi in sožaloval in bi me veselilo, resnično bi me veselilo, da se izkažem Evropeca. Prosim, naj se ne dvomi — da sem Evropec — jako bi me bolel tak dvom!

Toda vsakih štirinajst dni drug režim in z drugim režimom milijon izprememb — to je preveč! Pa naj je stvar še tako razveseljiva za prizadete ali vredna sožalovanja in bi zaslužila med Evropci običajne družabne pozornosti — jaz ne morem! Tajnika bi moral imeti in stenografa in še kakšno gospodično za popoldne! In če bi zraven zanemarjal svoje službene in bi zanemaril rodbinske

dolžnosti in tako ne-le ogrozil javno blaginjo, nego upropastil tudi tiho srečo pri domačem ognjišču. Oziroma domačem štedilniku. To ne gre! To ne gre nikakor!

Naj bi tudi slavni režim izprevidel, da resnično ne gre. Naj bi blagohotno vpošteval razmere in potem v priznani svoji modrosti iskal in našel pota, da se režim ne bi menjal vsakih štirinajst dni.

Razun seveda, ako to zahteva državni interes. Prvi je državni interes! Če državni interes to zahteva, dobro, pa bodi vsak teden drug režim, vsak dan, vsako uro — ne besedice zoper državni interes — ampak bom svest si svojih dolžnosti molče položil na altar domovine štedilnik svoje rodbinske sreče. Državni interes pred vsem!

Če pa interes države tega ne zahteva, potem bi vendarle prosil: rajši ne vsakih štirinajst dni drug režim!

Ne glede na čestitke in sožalja! Ampak je otežkočeno sploh vsako občevarje. Danes je kdo kaj in je v listih jako laskavo naslikan in se veseli srce, ga na cesti pozdravljati. Jutri pa je konec njegovi glori in je kompromitiran in ga je še pozdravljati nerodno — lahko človek samega sebe kompromitira. In si se komaj privadil, da ga na cesti več ne poznaš, pa se reč zopet zasuje in je mož zopet postavljen v prejšnji položaj in laskavo naslikan, pa se mu potem lahko opravičuješ, da slabo vidiš, in naj ne zameri, da ga nisi pozdravil!

Ob takih razmerah silno trpi kulturnost! Zato si morajo oni, ki so prizadeti, vsakih štirinajst dni dati napraviti nove vizitke, to stane. In tudi njih milosne nikdar ne vedo, kako bi nosile glavo, in ali jim bo mesar jutri še dajal na puf.

To sploh ni nobena služba samo za štirinajst dni in brez odpovedi kakor pri zidarjih, ko minejo Vsi sveti. Štirinajst dni ni nič! V štirinajstih dneh se še do mize ne pride, ki na njej leži delo — komaj da se opravijo nastopne vizite. Pa se že lahko zopet prične s poslovnimi vizitami!

To ni prav in bi moralo biti drugače! Kajti so uradniki tako rekoč zaradi dela. Delo je trajno, delo ni kakor režim. Pa bi morali biti trajni tudi oni, ki opravljajo delo!

Seveda, režim ima pravico, da postavlja in odstavljaja, te pravice se mu ne sme jemati, brez te pravice se ne izplača biti režim. Ampak naj bi bili za to posebni ljudje, za postavljanje in odstavljanje! Morali bi imeti črno suknjo in cilindar in bi lahko bili plačani od dneva ali ure. Delati pa ne bi smeli nič, ker delo gre naprej in bi ga spravili le v nered, če bi vanj vtikali svoje prste. In bi ostali čas lahko peli v opernem zboru ali plesali v baletu. Kadar bi jih pa novi režim potreboval, da jih kamorkoli postavi za karkoli, pa bi se dali postaviti in bi dobili pri operi ali baletu dopust. Pa bi opravili nastopne vizite in potem poslovilne vizite in če bi bili vmes kakšni zakuski pri kakih otvoritvah, bi lahko počastili tudi otvoritev. Delo v pisarnah bi pa šlo naprej in se ga pod kaznijo robije ne bi smeli dotakniti ne z mezincem. In kadar bi prišel bridki telegram, da se je režim izpremenil, bi mirno zopet šli v operni zbor ali balet in bi čakali novega režima in ne bi bili na nobeno plat nič razžaljeni, kajti služba je služba.

Pa jim tudi ne bi bilo treba ne čestitk, ne sožalja, ker bi bila njih služba taka, da se postavljajo in odstavljajo, in ne bi nič zamerili in bi človek lahko ostal Evropec.

Preskrba invalidov na Češkoslovaškem.

Uradno je naštetih na Češkoslovaškem 264.189 vojnih invalidov, 143.914 vojnih vdov, 277.332 vojnih sirot in 117.295 drugih vojnih oškodovancev; skupaj torej 802.730 oseb. Od 264.189 vojnih invalidov dobiva invalidsko

rento 155.588 oseb. Dalje je bila priznana invalidska renta 121.215 vdovam in 244.921 sirotam. Povprečna invalidska letna renta znaša 980 Kč. Invalidi do 20% delanezmožnosti ne dobivajo rent in imajo samo pravico do zdravniške oskrbe na državne stroške, v kolikor njih bolezen izvira od vojaškega službovanja.

Tekom petih let je bilo oddanih v sanatorije, bolnice in kopališča nad 40.000 na pljučih in živčevju bolnih invalidov. Invalidi visokoodstotne delanezmožnosti so nastanjeni v invalidskih domovih, kjer so zaposleni s primernimi deli. Za ortopedične pripomočke se je zglasilo 25.000 oseb. Ortopedične predmete nabavi invalidom gržava. Izdelujejo se pa ortopedični predmeti v invalidskih delavnicah, kjer je zopet na tisoče zaposlenih invalidov.

Posebno važnost polaga Češkoslovaška na izšolanje invalidov. V tozadevnih državnih zavodih se je dosedaj na državne stroške izobraževalo 7200 invalidov. Dalje je država tisočem invalidom preskrbela za nizke obresti posojila, da so si lahko ustanovili svojo samostojno existenco bodisi v trgovini, obrti ali v poljedelstvu. Država je z oddajo trafik preskrbela 307 oslepelih vojnih invalidov in 16.407 drugih vojnih invalidov ter vdov in sirot. Na tisoče invalidov se preživlja tudi z delom v invalidskih zadrugah.

Zadruge imajo češkoslovaški invalidi 172 s 4406 člani. Država je dala tem zadrugam na razpolago okrog 5 milijonov čeških kron obratnega kapitala. Najvzornejše izmed invalidskih zadrug so: ortopedična delavnica v Pragi, Plznu in Brnu, konfekcijska in čevlarska zadruga v Bratislavi in tvornica nožev v Mikulašicah.

Invalidska preskrba je tekom prvih let (1918 do 1924) stala državo 1283 milijonov 428.724 Kč. Od tega se je razdajalo za zakonito določene invalidske rente 570.576.727 Kč, za podpore preostalim vojnim sirotam in vdovam 591.084.028 Kč, za zdravniške stroške 34.377.839 Kč, za ortopedične predmete 37.809.046 Kč in za izobrazbo, posojila in podpore 49.584.054 Kč.

Pravice invalidov so urejene v češkoslovaški zakonodaji iz leta 1919. in iz leta 1920. (Iz »Nove Pravde«.)

VESTNIK.

Društvo davčnih izvrševalcev za Slovenijo je imelo dne 9. novembra t.l. v Ljubljani svoj letni občni zbor in so bili izvoljeni v novi odbor naslednji tovariši: za predsednika Fr. Rojec iz Ljubljane, za podpredsednika Fr. Jaklič iz Celja, za tajnika Ciril Vrančič iz Ljubljane, za blagajnika Gustav Mlejnik iz Škofje Loke, za odbornike Alojzij Rakar iz Ljutomer, Martin Čadež iz Kočevja, Anton Tavčar iz Cerknice in Blaž Kocmur iz Kranja, za namestnika Ig. Bregar iz Višnje gore in Val. Resnik iz Celja, za pregledovalca računov pa Vinko Jagrič iz Kozjega in Fr. Suša iz Škofje Loke. Ker je bil med letom društveni tajnik reduciran, je poročal namesto njega predsednik Rojec o društvenem delovanju, ki je prizadevalo društvu mnogo dela, truda in stroškov posebno v pretečenem društvenem letu v svrhu odprave redukcije in povišanja potnih pristojbin za vnanjo službo. Za prihodnje društveno leto od 1. julija 1924 dalje se je določila članarina po 2 Din na mesec in se ima vsaj za eno četrtletje naprej pošiljati društvu blagajniku Mlejniku. Enkratna vpisnina za novince znaša 1 Din. Udeležba iz Kranjske je bila jako dobra in so prišli vsi razen štirih, a udeležba iz Štajerske je bila pičla. Ugotovilo se je, da neki tovariš na Štajerskem ruje proti društvu iz nizkotne osebne zadeve in da dela nekaj štajerski separatizem. Pred občnim zborom so bile tovarišem dne 15. oktobra t.l. razposlane štiri okrožnice in sicer dve za Kranjsko in dve za Štajersko. V njih so bile popisane važne društvene in stanovske zadeve, društveno delovanje in so se člani tudi vabili na občni zbor. Okrožnici s Kranjskega sta bili pravilno vrnjeni v

roke odpošiljatelja, a s Štajerskega ni nobene nazaj. Sluti se, da je obe zadržala zlobna roka. Jako bi ustregli društvu oni štajerski tovariši, ki niso dobili okrožnic, ako bi to po dopisnici sporočili predsedniku, Strelška ul. št. 5, da se dožene, kje je stvar obtičala in da se dotičnikom pošlje okrožnica na novo. Proti intrigantu se bo odločno nastopilo, kakor je bilo sklenjeno na občnem zboru, in se bo ta zadeva štajerskim tovarišem natančneje pojasnila v prihodnjem dopisu. Naše društvo bo tudi za naprej kakor dozdaj ob kratkem poročalo o vseh društvenih in stanovskih zadevah v »Našem Glasu« in se ta list vsem tovarišem toplo priporoča v naročitev in vsakovrstno podporo. »Naš Glas« je sedaj v rokah nepristranskega uredništva in se urejuje enako dobrohotno v prid vsem državnim nameščencem. P. R.

Redna glavna skupščina Saveza javnih nameštenikov v Zagrebu je bila 26. oktobra. Skupščina se je udeležilo 29 delegatov iz Zagreba in 9 delegatov iz province. Skupščina je sklenila sledeče: 1.) da se poviša od 1. jan. 1925 dalje članarina od Din 5 na 8 Din mesečno in da se od te mesečne članarine dasta dva dinarja v podporni sklad; 2.) da bo izhajalo glasilo »Saveza« od novega leta dalje samo po 2 krat na mesec, vsakega prvega in petnajstega; doslej je izhajalo glasilo po 3 krat na mesec; 3.) da se zahteva od vlade, da uvrsti vsa pasivna mesta Hrvaške v 1. draginjski razred; 4.) da se izvrše priprave za osnutek bolniško-oskrbne blagajne javnih nameščencev, ker so javni nameščenci ob bolcni brez zaščite in pomoči; 5.) da se da upravnemu odboru Saveza pooblastilo za pristop h Glavnemu savezu v Beogradu, ako sprejme le-ta zahteve hrvaškega Saveza; 6.) da se energično zahteva od vlade izplačilo razlike, uvrstitve Zagreba in ostalih pasivnih krajev Hrvaške v 1. draginjski razred ter priznanje delegata hrvaškega Saveza v komisijo za končno redakcijo predloga o izpremembi zakona za javne nameščence. Z aklamacijo je bil izvoljen za predsednika Saveza prejšnji predsednik gospod dr. Benković. Iz vseh ostalih strok državne službe in iz vrst upokojevcv je bilo izbranih 24 upravnih članov Saveza. Prvi podpredsednik je inženir Žugač, 2. podpredsednik profesor Jiroušek, tajnik M. Neferović, blagajnik M. Denk.

Za tiskovni sklad »Našega Glasa« je daroval g. Jos. Jaklič car. upravnik v pok. v Studencih pri Mariboru znesek 20 Din. Srčna hvala gospodu darovalcu, ki pri vsaki priliki prispeva za naš tisk sklad. — Uprava.

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNK

Tabela nad vzglavjem. (Dopis.) Odkar sem v državni službi, se odigrava moje življenje med upi — in dolgovi. Od takrat ko so nam bili prevedli kronske plače na dinarske pa do uveljavljenja zakona o civilnih državnih nameščencih, mašim en dolg z drugim, ker sem še tako naiven — vsaj od časa do časa me popade naivnost — da verujem v lepe obljube, ki prihajajo od vseh strani na adreso državnih uslužbencev. Obljube se razkade, upanje upade, a trajno ostane v veljavi samo moja tabela nad vzglavjem, na kateri vestno beležim svoje dolgove. V službi in izven me zasleduje samo ena misel, kako da bom poplačal dolgove. Porabil sem že svojo malo doto, vsako obleko sem najmanj že trikrat obrnil, čevlje nosim do skrajnih možnosti, o perilu niti ne govorim, sit nisem nikdar — a dolgovi vedno več. Vsi dobri naklepi, s katerimi sem nastopil državno službo in ki so šli za tem, da bom to službo kar najbolj vestno opravljal, so se izpremenili v teku let v topost in povsem mehanično se krečem v svojem službenem delokrogu. Mislim, da

nisem edini med državnimi nastavljenici, ki ima za seboj takšen razvoj, a nad seboj usodno tabelo z visokimi vsotami. Kakor »Hlapec Jernej« smo, trkamo na vsa vrata, iščemo pravico, a nikjer se nam ne odzovejo, pravice ni za nas. Križev pot brez primere. Ali naj napravimo konec, kakršnega je napravil »Hlapec Jernej?« R—a.

Ministri na razpoloženju. Finančno ministrstvo je odredilo, da bo za vsakega ministra na razpoloženju odmerjena pokojnina s posebnim odlokom, ki ga izda ministrski svet. Do sedaj je v naši državi 45 ministrov na razpoloženju, ki imajo vsi pravico do pokojnine. Koliko ministrov na razpoloženju si je v resnici zaslužilo pokojnino je pa drugo vprašanje.

Brezplačen srbohrvaški tečaj »Bratstva« v Ljubljani ima reden poduk vsak torek in četrtek od pol 7. do pol 8. ure v mestni deški šoli na Grabnu. Vpis novih obiskovalcev se sprejema pred podukom v šoli. Pri vpisu se sprejemajo enkratni prostovoljni prispevki za stroške luči in snajenja. Državni nameščenci imajo najlepšo priliko, da se priučijo brezplačno bratskega jezika.

Tovarna čevljev Peter Kozina & Komp. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana-Breg 20, Aleksandrova cesta 1., Prešernova ulica; Zagreb, Račkova ulica 3.

**Najcenejše stare in nove
PISALNE STROJE**
kakor tudi vse potrebščine pri
L. Baraga
Ljubljana Ljubljana
SELENBURGOVA UL. 6/1
Mehanična delavnica (popravljalnica)

Za nakup vsakovrstne kuhinjske posode in vsega v železninarsko stroko spadajočega blaga se priporoča firma

Schneider & Verovšek
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Krojaštvo **Fran Iglič** Krojaštvo
Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 28.
Izdelovanje oblek za gospode, otroke in uniforme.
Za dame po najnovejšem modernem kroju.
Lastna zaloga modnega blaga.
— Uradnikom znaten popust. —

Modna trgovina

Peter Šterk
Ljubljana, Stari trg št. 18.
se priporoča.

Najnižje solidne cene!

Gostilna pri „Sokolu“
Pred škofijo
Pristna dolenska in štajerska vina. Vsak čas gorka in mrzla jedila. — Nizke cene!

A. & E. Skaberne
Ljubljana.
Manufakturna in modna veletrgovina.

Solidno blago. Nizke cene.

Usnje

kupite najceneje pri tvrdki
Franc Pleterski
Ljubljana, Vodnikov trg 5
Državnim nameščencem
popust.

Ustanovljeno leta 1912.

Ivan Pakiž

Ljubljana, Stari trg št. 20.
Velika zaloga vsakovrstnih stenskih in
žepnih preciznih ur ter zlatnine in
srebrnine.

Na debelo! Na drobno na obroke

Tovariši!

Priporoča se Vam trgovina s papirjem,
pisarniškimi in šolskimi potrebščinami

K. Tilla nasl. A. Gruber

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.
Prvovrstno blago in zmerne cene.

Tvrdka Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.
priporoča najboljšo živalne
stroje in kolesa, Gritzneri, po-
trebščine za šivilje in krojače
modno blago in galanterijo.

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov

Josip Vidmar

LJUBLJANA, Pred škofijo št. 19.

Najnižje cene! Solidna in točna postrežba.
Popravila, preobleke.

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Šoss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Odon Koutny

orodje in tehnične potrebščine
Ljubljana, Aleksandrova cesta 7.

Modno blago, perilo in po-
trebščine za šivilje in kro-
jače priporoča tvrdka

A. Persche

Ljubljana, Pred škofijo 21.

Najboljši toaletni papir je znamke

SANOL

ki se dobi v vseh trgovinah pa-
pirja, galanterijah in drogerijah.

Na debelo se naroča v

tovarni papirja in lepenke

J. Bonač sin, Ljubljana

Čopova cesta 16.

Razširjajte „Naš Glas“!

Perje in puh

C. J. HAMANN

— Ljubljana, Mestni trg 8. —

Priporoča se papirna trgovina

Ivan Gajšek

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

ki ima po zmernih cenah v zalogi pi-
sarniške, šolske in risalne potrebščine,
poslovne in trgovske knjige, bloke itd.

Edino založništvo pri ljublje-
nega „Poslovnega koledarja“

Ign. Žargi „Pri nizki ceni!“

Sv. Petra c. št. 3

nudi cenj. odjemalcem veliko izbiro
raznega perila, nogavic, rokavic, tri-
kotaže in raznih damskih vol. lopic,
dalje raznih zimskih moških in otro-
čjih potrebščin i. t. d.

Po priznani nizkih cenah.

:: Gostilna pri „Kolovratu“ ::

Ljubljana, Pred škofijo št. 14.

Toči najboljša pristna štajerska (ljuto-
merska) in dolenska vina.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpo-
lago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj.

**Nabavljalna zadruga državnih
nameščencev v Ljubljani**

Najcenejši nakup banaške moke, slad-
korja, kave, olja, masti, riža, testenin,
pralnega in toaletnega mila, južnega
sadja, dišav ter vseh vrst špeci-
rijskega in kolonijalnega blaga.

**Vedno
najnižje
cene!**

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Centrala: LJUBLJANA - DUNAJSKA CESTA

PODRUŽNICE:

Brežice	Gorica	Metković	Split
Celje	Kranj	Novi Sad	Trst
Črnomelj	Maribor	Ptuj	Sarajevo
		Agencija: Logatec	

Delniška glavnica
Din 50.000.000.—
Skupne rezerve ca:
Din 10.000.000.—

Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana
Tel. št.: 261, 413,
502, 503 in 504.

SE PRIPOROČA ZA VSE BANČNE POSLE.

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameščencev in upokojencev za Slovenijo v Ljubljani.
Odgovorna urednica Štebi Alojzija — Tiska Narodna tiskarna v Ljubljani.